

**AH 1639
2080901090**

Antwoord van staatssecretaris Bijleveld-Schouten (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de staatssecretaris van Justitie (ontvangen 23 februari 2009)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008-2009, nr. 380

1

Klopt het bericht 1) dat in de Bon Futuro gevangenis op Curaçao een gevangene is doodgeschoten? Kunt u, vooruitlopend op het onderzoek naar de toedracht van deze dodelijke schietpartij, mededelen hoe het mogelijk is dat er nog steeds (vuur)wapens aanwezig zijn in deze gevangenis?

Ja.

In het kader van het Plan Veiligheid Nederlandse Antillen (PVNA) ondersteunt Nederland de Nederlandse Antillen op verschillende terreinen, waaronder het gevangeniswezen. Momenteel is het verbetertraject van het gevangeniswezen op de Nederlandse Antillen in volle gang. Ondanks dat er verbeteringen waarneembaar zijn, geeft de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen aan dat er geen garanties kunnen worden gegeven dat er geen illegale voorwerpen de inrichting worden binnen gesmokkeld. Na voltooiing van het lopende verbetertraject zal deze situatie verder verbeterd moeten zijn.

Als concrete voorbeelden van verbeteringen noem ik het feit dat in de loop van 2008 in Futuro gevangenis 17 extra beveiligingsmedewerkers zijn aangenomen. Het grootste deel van de medewerkers heeft een cursus praktisch penitentiair optreden gevolgd en volgt thans ook een EHBO-cursus. Er is een hygiënecommissie ingesteld en een psycho-medisch team opgericht, er is een project gestart ter verbetering van het activiteitenaanbod voor de gedetineerden, er worden computerlessen gegeven en de sportschool is heropend. Daarnaast is er een basisdagprogramma ontwikkeld voor de langgestraften. Inmiddels worden dagelijks lessen en cursussen gegeven voor deze gedetineerden. Tot slot zijn er verschillende maatregelen ontworpen, die het komende jaar moeten worden goedgekeurd, gefinancierd en dienen te worden uitgevoerd.

2

Herinnert u zich mijn eerdere schriftelijke vragen? 2) Deelt u de mening dat deze dodelijke schietpartij er mogelijk op wijst dat de door de Antilliaanse minister van Justitie genomen maatregelen, waaronder de aanscherping van het beleid ten aanzien van toegestane voorwerpen, te kort schieten?

Ja.

De minister van Justitie van de Nederlandse Antillen heeft een pakket aan maatregelen genomen om het beleid ten aanzien van toegestane voorwerpen te verbeteren. Deze maatregelen werden verondersteld voldoende te zijn om dit beleid te verbeteren. Mede op basis van dit incident kon geconstateerd worden dat dit niet het geval was. Daarom heeft de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen besloten om aanvullende maatregelen te nemen.

3

Wat is er sinds de Rijksministerraad van januari van dit jaar precies ondernomen om de onacceptabele situatie binnen de Bon Futuro gevangenis aan te pakken? Is de tijdens het algemeen overleg van 19 december 2007 3) toegezegde reservering van € 9 miljoen voor de verbetering van de situatie in de Bon Futuro gevangenis reeds aangesproken? Zo ja, voor welke maatregelen?

De Nederlandse regering heeft in 2008 € 9,5 miljoen extra ter beschikking gesteld om de kwaliteit van het gevangeniswezen op de Nederlandse Antillen te verbeteren en de aanbevelingen van het Europees Comité inzake de voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen door te voeren (Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, hierna te noemen «CPT»). Een deel van dit bedrag zal ten goede komen aan de verbetering van de Bon Futuro gevangenis. Het geld zal met name worden besteed aan de fysieke verbeteringen van de gevangenis en aan een nieuw beveiligingssysteem. Momenteel loopt er een aantal aanbestedingsprocedures om deze verbeteringen door te voeren.

De minister van Justitie van de Nederlandse Antillen heeft een Masterplan opgesteld. In dit Masterplan zijn maatregelen opgenomen om de situatie in de inrichtingen te verbeteren. Minister Dick heeft mij gemeld dat het Masterplan zelf en de financieringsvoorstellen op een aantal onderdelen van dit plan inmiddels door SONA zijn goedgekeurd en worden geïmplementeerd.

In 2008 is tevens een intentieverklaring om intensiever te gaan samenwerken gesloten tussen de Nederlandse Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen. DJI is bereid capaciteit en kennis ter beschikking te stellen om het niveau van het Antilliaanse gevangeniswezen te verhogen, onder de voorwaarde dat met de Nederlandse Antillen afspraken zijn gemaakt over de financiering. Momenteel wordt deze intentieverklaring uitgewerkt tot een samenwerkingsovereenkomst.

Om de verbeteringen te kunnen monitoren, is er in de Rijksministerraad besloten om de Gouverneurs van Aruba en de Nederlandse Antillen aan mij te laten rapporteren over de stand van zaken. Hierover heb ik regelmatig contact

met de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen. Dit biedt mij de gelegenheid om de voortgang goed in de gaten te houden, mijn zorgen te uiten en daar waar nodig de minister op zijn verantwoordelijkheden aan te spreken.

4

Heeft u in andere Antilliaanse en Arubaanse detentie-inrichtingen misstanden geconstateerd? Zo ja, welke?

Graag verwijs ik u hiervoor naar de rapportage van het CPT naar aanleiding van het vierde reguliere bezoek aan het Koninkrijk der Nederlanden. Dit rapport is u aangeboden door de minister van Justitie op 29 januari 2008¹.

In de rapportage heeft het CPT zijn zorgen uitgesproken over het gevangeniswezen op Aruba en de Nederlandse Antillen. Ik deel deze zorgen over de situatie in de verschillende detentie-inrichtingen. Sinds het verschijnen van het rapport van het CPT zijn er verschillende stappen ondernomen om de aanbevelingen door te voeren. Hierbij wordt nauw samengewerkt met Nederland. Het komende jaar komt het aan op implementatie en de uitvoering van deze initiatieven.

In dit kader is het goed te vermelden dat DJI, mede in het licht van de staatkundige hervormingen van de Nederlandse Antillen, onder verantwoordelijkheid van de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen, is gestart met de renovatie van het Huis van Bewaring op Bonaire. Op 1 april 2009 zal het Huis van Bewaring op Bonaire voldoen aan de normen van het CPT.

5

Blijft u nog steeds bij uw standpunt dat de veiligheids en humanitaire omstandigheden in de Bon Futuro gevangenis geen rechtvaardiging vormen voor direct Nederlands ingrijpen? Zo ja, waarom? Is het uitblijven van ingrijpen nog wel verantwoord?

Ja, de primaire verantwoordelijkheid voor het gevangeniswezen op de Nederlandse Antillen ligt bij het land Nederlandse Antillen. Wel volg ik het dossier nauwlettend en blijf ik met minister Dick in gesprek over de situatie in de Bon Futuro gevangenis.

1) 'Gevangene doodgeschoten op Curaçao', De Telegraaf, 23 september 2008

2) Aanhangsel Handelingen, nr. 811, vergaderjaar 2007-2008

3) Kamerstuk 31 200 IV / 30 945, nr. 27, vergaderjaar 2007-2008

